

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ
СТЕФАНИКА**

**Факультет/інститут Педагогічний
Кафедра теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти**

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТЕОРІЯ ТА МЕТОДИКА СПІВПРАЦІ ЗДО З РОДИНАМИ**

Освітня програма «Дошкільна освіта»
першого (бакалаврського) рівня
за спеціальністю А2 Дошкільна освіта
галузі знань А Освіта

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №1 від “26”серпня 2025 р.

м. Івано-Франківськ – 2025 р.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Теорія та методика співпраці ЗДО з родинами
Викладач	Кузенко Олександра Йосифівна - кандидат педагогічних наук, доцент
Контактний телефон викладача	+380668720491
E-mail викладача	oleksandra.kuzenko@pnu.edu.ua
Формат дисципліни Очний/заочний	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/

2. Анотація до навчальної дисципліни

Предметом вивчення навчальної дисципліни є розвиток у здобувачів освіти професійного інтересу до питань та проблем взаємодії закладів дошкільного віку з сім'ями та родинами вихованців, усвідомлення важливості розумінні форм роботи з батьками, вивчення психолого-педагогічних основ взаємодії ЗДО з родинами, формування вмінь організовувати освітньо-виховну діяльність з батьками дітей дошкільного віку на основі особистісно-орієнтованої моделі взаємодії.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни є підготувати майбутніх вихователів ЗДО до взаємодії із батьками вихованців, здійснення диференційованого та індивідуального підходів до їх родин, оволодіння засобами впливу на батьків для покращення якості сімейного виховання, формування здатності аналізувати й критично осмислювати результати взаємодії педагог–батьки–дитина. Основними цілями вивчення дисципліни є формування особистісно-професійних якостей майбутніх фахівців, необхідних у роботі з батьками; забезпечення діагностичного обстеження сім'ї задля аналізу рівня знань, умінь і навичок у напрямі сформованості педагогічної культури батьків дітей дошкільного віку; планувати просвітницько-консультативну діяльність; удосконалення знань, умінь, навичок роботи з батьками; формування умінь доводити власну точку зору з приводу розв'язання конкретних навчально-виховних завдань. Ознайомити студентів із сучасним станом проблем взаємодії професійних педагогів із батьками дітей дошкільного віку в Україні та за рубежом; нормативно-правовим та функціональним забезпеченням підготовки майбутніх педагогів до роботи з батьками дітей раннього та дошкільного віку; з особливостями організації та етапами просвітницько-консультативної діяльності; формами й методами організації взаємодії професійних педагогів із батьками вихованців; етичними принципами роботи з батьками.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі дошкільної освіти з розвитку, навчання і виховання дітей раннього і дошкільного віку, що передбачає застосовування загальних психолого-педагогічних теорій і фахових методик дошкільної освіти, та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

КЗ-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

КЗ-4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

Фахові компетентності:

КЗ-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

КС-1. Здатність працювати з джерелами навчальної та наукової інформації.

КС-18. Здатність знаходити, опрацьовувати потрібну освітню інформацію та застосовувати її в роботі з дітьми, батьками.

КС-19. Здатність до комунікативної взаємодії з дітьми, батьками, колегами.

КС-20. Здатність до самоосвіти, саморозвитку, до безперервності в освіті для постійного поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки, перетворення набуття освіти в процес, який триває впродовж усього життя людини.

Програмні результати навчання:

ПР-05. Здійснювати взаємодію в роботі закладу дошкільної освіти, сім'ї та школи. Залучати батьків до організації освітнього процесу з дітьми раннього і дошкільного віку в умовах закладу дошкільної освіти.

ПР-12. Будувати цілісний освітній процес з урахуванням основних закономірностей його перебігу. Оцінювати власну діяльність як суб'єкта педагогічної праці.

ПР-13. Здійснювати управління якістю освітнього процесу, керуючись психолого-педагогічними принципами його організації в системі дошкільної освіти та взаємодії з сім'єю.

ПР-16. Проектувати педагогічні заходи із залученням фахівців суміжних галузей, батьків, громадських діячів та ін. для реалізації завдань всебічного розвитку дітей.

ПР-17. Здійснювати суб'єкт-суб'єктну взаємодію і розвивальне міжособистісне педагогічне спілкування з дітьми дошкільного віку та особистісно- і соціально зорієнтоване спілкування з батьками.

Інформатичні: орієнтуватися в інформаційному освітньому просторі, оперувати інформаційними даними використовуючи цифрові технології відповідно до потреб ринку праці та в професійній діяльності.

Інноваційні: упроваджувати сучасні цифрові технології в освітнє середовище

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни	
Вид заняття	3 кредити ЄКТС, 90 год.
лекції	Лекції – 12 год.
семінарські заняття / практичні / лабораторні	Семінарські заняття – 18 год.
самостійна робота	Самостійна робота – 60 год.

Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибіркового
3	012 «Дошкільна освіта»	2	Вибірковий

Тематика навчальної дисципліни			
Тема	кількість год.		
	лекції	Заняття	сам. роб.
Тема 1. Батьківський всеобуч у дослідженнях українських і зарубіжних учених-педагогів.	2	2	10
Тема 2. Роль сім'ї в розвитку дитини	2	2	5
Тема 3. Методи вивчення сім'ї.	2	2	5
Тема 4. Просвітницько-консультативна робота педагога з формування основ педагогічної культури в батьків дітей дошкільного віку	2	2	5
Тема 5. Керівництво педагогічною просвітою батьків	-	2	5
Тема 6. Методика педагогічної взаємодії ЗДО з батьками вихованців	2	2	5
Тема 7. Педагогічна культура сім'ї	2	2	10
Тема 8. Формування основ педагогічної культури у батьків дітей дошкільного віку		2	10
Тема 9. Консультування сім'ї		2	5
ЗАГ.:	12	18	60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни	
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	З урахуванням Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти в університеті https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.33_2022-polozhennia-pro-vyznannia-rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-osvity-v-prykarpatskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasylia-stefanyka.pdf Вид контролю – залік. Максимальна оцінка – 100 балів (оцінки за практичні заняття - 40 балів, включають контрольну роботу (тести) – 20 балів, творчі роботи – 20 балів, самостійну роботу - 20 балів).
Вимоги до письмових робіт	Проект з теми за вибором – оцінюється самостійність виконання, аналіз та міркування. Здобувачі ВО виконують контрольну роботу у формі тестування, яке розміщене на сайті дистанційного навчання https://d-learn.pnu.edu.ua (для денної – на занятті, для заочної – за 10 днів до початку сесії)
Семінарські заняття	Робота на кожному практичному занятті складається з підготовки питань, запропонованих у плані заняття, та виконання завдань, запропонованих для самостійної роботи. За умови успішно виконаного завдання в повному обсязі за одне заняття здобувач отримує макс. 5 б.
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50 % завдань, пройдено тестування.
Підсумковий контроль	Форма контролю - залік форма здачі – комбінована
7. Політика навчальної дисципліни	
Письмові роботи: виконуються з використання цифрових технологій та з посиланнями на джерела (з урахуванням вимог до виду роботи) Академічна доброчесність. Викладання навчальної дисципліни ґрунтується на засадах академічної доброчесності відповідно до Кодексу честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2024/02/34-04-kodeksu-chesti-prykarpatskoho-natsionalnoho-universytetu-imeni-vasylia-stefanyka.pdf – сукупності етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання з метою забезпечення довіри до результатів навчання. Студент повинен неухильно дотримуватися правил внутрішнього розпорядку закладу вищої освіти (ЗВО) інших видів політики, передбачених нормативними документами, що регулюють освітній процес у ЗВО. Під час моделювання різних форм роботи з дітьми раннього і дошкільного віку слід надавати посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримуватись норм законодавства про авторське право і суміжні права; надавати достовірну інформацію про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації. У випадку порушення норм академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: - повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо); - повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; - відрядження із закладу освіти; - позбавлення академічної стипендії; - позбавлення наданих закладом освіти пільг з оплати навчання. Відвідування занять. Обов’язкове. Студенти, які навчаються за індивідуальним графіком, мають в повному обсязі виконати додаткові індивідуальні завдання, попередньо узгодивши їх з викладачем. Присутність на модульній контрольній роботі є обов’язковою. У випадку відсутності студента на проміжному контролі з поважної причини, підтвердженої документально, йому призначається інша дата складання модульної контрольної роботи.	

Неформальна освіта: Згідно Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.33_2022-polozhennia-pro-vyznannia-rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-osvity-v-trykarpatskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasylii-stefanyka.pdf Зараховуються результати неформальної освіти в залежності від кількості годин та тем, які повинні відображати матеріал практичних занять. Наприклад, 2 години, які були отримані в результаті неформальної освіти зараховуються як одне практичне заняття з відповідної теми.

Обов'язковою умовою визнання результатів неформального навчання здобувача в рамках вибіркової складової освітньої програми є відповідність цих результатів рівню освіти, на якому реалізується освітня програма.

8. Рекомендована література

1. Борин Г.В. Підготовка майбутніх педагогів до реалізації художньо-конструктивної складової мистецько-творчої компетентності дітей дошкільного віку у процесі співпраці з батьками вихованців. Theoretical foundations of pedagogy and education: collective monograph / Hritchenko T., Loiuk O., etc. International Science Group. Boston : Primedia eLaunch, 2021. С. 205–227. <https://isg-konf.com/uk/theoretical-foundations-of-pedagogy-and-education-ua/>
2. Борин Г. В. Художньо-естетичний розвиток дітей: напрями удосконалення підготовки майбутніх педагогів до взаємодії з сім'ями вихованців. Освітній простір України : науковий журнал. 2018. Вип. 12. С. 56-62. <https://doi.org/10.15330/esu.12.56-61>
3. Калуська, Л. В. Здоров'я дитини в садку і в родині [Текст] / для методистів та вихователів дошкільних закладів. Харків : Ранок-НТ, 2018. 96 с. 5,0074.100.5 К 17 кільк.прим.: 1 (Педагог. – 1)
4. Лисенко Н. В. Педагогіка українського дошкілля [Текст] : у 3-х частинах : навчальний посібник. Ч. 2. К. : Слово, 2019. 360 с. ПНУ. – 25,00 74.10я73 Лб3 кільк.прим.: 31 (КХ. –13, Педагог. – 15, Гурт№5. – 1, Коледж. – 2)
5. Максимович О. Сучасна сім'я: проблеми виховання дітей [Текст] : монографія / О. Максимович. Івано-Франківськ, 2017. 199 с.
6. Організація роботи з батьками / Упорядн. Л.О. Юзефик, Н.М. Купина. Тернопіль: Астон, 2020. 168 с.
7. Осадча О. Створення інноваційного освітнього середовища в роботі з батьківською громадою .Педагогічна майстерня. 2018. № 2 (лют.). С. 19-22.
8. Сухарева Л. С. Піклуємось разом. Робота з батьками дошкільників. Харків, 2018. 126 с.
9. Формування навичок усвідомленого батьківства та ранній розвиток дитини: Методичні матеріали для тренера / Упоряд: І. Братусь та інші; Під заг. ред. Г.М. Лактіонової. К.: Науковий світ, 2018. 51 с.

Викладач: _____ **Олександра КУЗЕНКО** (кандидат педагогічних наук, доцент)